

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **S. Y.**, zast. advokátem Mgr. Ladislavem Bártou, se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství Královehradeckého kraje**, se sídlem Věkoše 416, Hradec Králové, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 3. 2018, č. j. 32 A 3/2018 – 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi Mgr. Ladislavu Bártovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti ve výši 3400 Kč; tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní koci tohoto rozsudku

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2018, č. j. KRPH-10951-23/ČJ-2018-050022-SV o zajištění za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Dobu zajištění stanovil žalovaný s odkazem na § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

[2] Stěžovatel byl spolu s dalšími cizinci zadržen dne 29. 1. 2018 ve 22.35 hodin v obci Lecnice při kontrole vozidla jedoucího na trase z Rumunska do Spolkové republiky Německo přes území České republiky a Polska; cizinci překročili hranici mezi Českou republikou a Polskem na bývalém hraničním přechodu Těšín. Na základě čl. 6 Dohody mezi vládou České republiky a Polské republiky o předávání osob na společných státních hranicích, byl stěžovatel (spolu s ostatními cizinci) dne 31. 1. 2018 předán do České republiky. Ke kontrole nepředložil žádný cestovní doklad ani jiné oprávnění k pobytu na území Evropské unie či ČR, byl proto

zajištěn dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Stěžovateli byly sejmuty otisky prstů. Dne 1. 2. 2018 zahájil žalovaný správní řízení ve věci správního vyhoštění z území členských států Evropské unie dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona o pobytu cizinců.

[3] Stěžovatel sdělil v průběhu řízení, že Irán opustil přibližně 24. 10. 2017 s úmyslem jet do Německa, kde chtěl studovat postgraduální studium chemie. Z Íránu cestoval sám. Dostudoval tam vysokou školu, univerzitu v Kermanshah a chtěl pokračovat ve studiu chemie v Německu, v nějakém větším městě s íránskou komunitou, v Berlíně nebo v Hamburku. Svůj cestovní pas na pokyn převaděče zničil na ubytovně v Srbsku. Z Íránu cestoval letecky do Turecka, kde pobýval asi 50 dní, dále pak pokračoval letecky do Srbska; letenka z Teheránu do Istambulu stála 52 euro a do Bělehradu s týdenním pobytem v hotelu stála 385 euro. V Srbsku pobýval dalších asi 34 dní a okolo 17. ledna 2018 cestoval ve skupině 12 osob do Rumunska. Hranici přešli pěšky s nějakým člověkem kurdské národnosti, na území Rumunska přijely dva taxíky, které je odvezly do nějakého města. Tam čekali v jakémsi domečku na okraji města asi 10 dní, ven nevycházel. Z Rumunska cestovali v bílé nákladní dodávce za předem stanovenou cenu 6500 euro, které měl zaplatit po dojezdu do Německa. Do protokolu o výsledku ze dne 1. 2. 2018 stěžovatel uvedl, že při kontrole uvedl nepravé jméno H. S., nar. X, protože jej převaděč poučil, že má při zadržení uvést nepravdivé údaje o své totožnosti, aby ztížil své vyhoštění z Evropské unie. Uvedl rovněž, že se poté rozhodl, že se chce vrátit zpět do Íránu a tak již v Polsku chtěl uvést svou pravou totožnost, ale tam se jím už nezabývali, proto ji uvádí nyní do protokolu. Dále uvedl, že hodlá vycestovat zpět do Íránu, co nejdříve, letenku mu uhradí rodina.

[4] Žalovaný rozhodl o zajištění stěžovatele za účelem jeho vyhoštění, zabýval se přitom možnými překážkami realizace správního vyhoštění, tyto neshledal. Zkoumal rovněž přiměřenost možných dopadů vydání rozhodnutí o zajištění ve smyslu případného zásahu do rodinného a soukromého života, neshledal přitom, že by vydání rozhodnutí o zajištění představovalo nepřiměřený zásah zejména s ohledem na absenci rodinných a jiných vazeb na území České republiky. Žalovaný se rovněž zabýval tím, zda nebude postačovat k dosažení účelu uložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců; k jednotlivým formám zvláštního opatření poukázal na to, že stěžovatel není nikde hlášen k pobytu, kde by se mohl zdržovat, dále vycházel z vlastní výpovědi stěžovatele, že nedisponuje žádnými finančními prostředky, přitom složení záruky nepřichází v případě stěžovatele v úvahu; poukázal rovněž na úmyslné uvedení nepravdivé identity, což dle žalovaného neskýtá záruky o důvěryhodnosti stěžovatele, přitom jeho jednání vzbuzuje důvodnou obavu, že se na území České republiky bude skrývat, z území nevycestuje a tím zmaří výkon úředního rozhodnutí. Žalovaný konstatoval, že uložení mírnějšího opatření je vázáno na předpoklad, že cizinec bude schopen plnit povinnosti z toho plynoucí, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložení zvláštního opatření ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění; uložení zvláštního opatření shledal žalovaný neúčelným. Při stanovení doby zajištění žalovaný přihlížel k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů, obstarání letenky nebo vyjednání průvozu cizince přes jiné státy Evropské unie, kdy je nutno zajistit policejní eskortu, komunikace s domovským státem o vzetí zpět cizince, přičemž dle ověřených informací se doba k zajištění potřebných náležitostí pohybuje kolem 90-ti kalendářních dnů; k ověření těchto informací učinil žalovaný dotaz na ředitelství služby cizinecké policie, z jehož odpovědi je zřejmé, že vzhledem k absenci cestovního dokladu stěžovatele musí k ověření jeho totožnosti proběhnout nejdříve konzulární pohovor. *(Žalovaný k dalšímu svému postupu ve věci ve vyjádření k žalobě uvedl, že 6. 3. 2018 učinil telefonický dotaz na ŘSCP v Praze, Skupinu zjišťování totožnosti a ENO, kdy bylo sděleno, že stěžovatel se neúčastnil konzulárního pohovoru dne 1. 3. 2018 na íránském konzulátu v Praze, k zjištění své totožnosti nijak nespolupracuje, o dobrovolný návrat dosud nepožádal; konzul íránského konzulátu v Praze navrhl postup k prověření adresy, cizincem uvedené na území Íránu k prověření udané totožnosti – pozn. NSS).* Žalovaný shledal naplnění kumulativních podmínek

pokračování

§ 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, poukázal na konkrétní okolnosti případu a definoval jednotlivá skutková jednání, která jednak nasvědčují učiněnému závěru, že uložení zvláštního opatření by bylo v dané věci nedostatečné a současně to, že cizinec svým jednáním naplnil skutkovou podstatu § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

[5] Dne 2. 2. 2018 bylo vydáno rozhodnutí ve věci správního vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., doba, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území, byla správním orgánem stanovena na dva roky; proti tomuto rozhodnutí se stěžovatel neodvolal, toto nabylo právní moci dnem 13. 2. 2018.

[6] V žalobě stěžovatel především namítal, že žalovaný dostatečně nezvážil občanství stěžovatele, který je z Íránu, s touto zemí nemá Evropská unie smlouvu o vydávání a země neakceptuje jakékoliv nedobrovolné návraty a transfery a odmítá přijímat jakékoliv své občany, kteří by měli být z Evropské unie předáni do Íránu proti své vůli. Dále namítl, že správní orgán je povinen zabývat se v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy mu jsou tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy, nebo kdy před rozhodnutím o zajištění vyšly najevo; žalovaný byl tedy povinen učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, předání nebo vycestování alespoň potenciálně možné (k otázce zajištění íránských občanů poukazuje na rozhodnutí NSS ze dne 4. 1. 2017, sp. zn. 4 Azs 242/2016, podle kterého je odmítnutí akceptace zajištěného Íránce překážkou pro jeho další zajištění. Neuložení zvláštních opatření stěžovatel v žalobě nenapadá.

[7] Krajský soud pochybení, která stěžovatel žalovanému správnímu orgánu vytkl, neshledal a žalobu zamítl. Uvedl, že stát, v němž je zadržen a zjištěn cizinec, který nedisponuje potřebnými doklady opravňujícími ho k pobytu na daném území, může být zajištěn za účelem případného správního vyhoštění pouze za určitých podmínek. Tyto jsou v zákoně o pobytu cizinců upraveny v § 124; tyto podmínky byly dle krajského soudu naplněny; žalovavý v rozhodnutí jasně poukázal na konkrétní okolnosti případu a definoval jednotlivá skutková jednání, která nasvědčují učiněnému závěru, že stěžovatel svým jednáním naplnil skutkovou podstatu § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Dle přesvědčení soudu, s ohledem na zjištěné skutkové okolnosti věci, které jsou obsaženy ve správním spise, stěžovatel není osobou, která odmítá dobrovolný návrat do země původu, neboť v průběhu celého správního řízení ve věci zajištění přehledným způsobem uváděl, že by se v současné situaci nejraději navrátil do země původu, je přesvědčen, že mu rodiče zaplatí letenku, a že mu bude ambasáda Íránu nápomocna a bude mu vydán náhradní cestovní doklad. Žádné informace o tom, že by mu případně v zemi původu cokoliv hrozilo, nesdělil, naopak, uvedl, že mu nic nehrozí. Za takového stavu věci je soud přesvědčen, že není oprávněn jakkoliv vyčítat správnímu orgánu jeho postup ve věci, který plyne z obsahu správního spisu, který soud výše konstatoval.

[8] V kasační stížnosti stěžovatel namítá, že byly nedostatečně vyhodnoceny možnosti účelu jeho zajištění, nesouhlasí s názorem krajského soudu, který vycházel z toho, že stěžovatel sám uváděl, že se dobrovolně chce vrátit zpět do Íránu. Dle stěžovatele se nelze, tak jak to učinil krajský soud, při hodnocení realizovatelnosti účelu zajištění, tedy možnosti vyhoštění stěžovatele do Íránu, spolehnout pouze na údajné tvrzení stěžovatele o tom, že se chce vrátit dobrovolně, a tudíž patrně není třeba do napadeného rozhodnutí vtělit úvahu o realizovatelnosti vyhoštění v případě odmítnutí spolupracovat při realizaci vyhoštění - a to s ohledem na obecné odmítání íránských úřadů jakkoli participovat na procesu realizace nedobrovolných návratů. Ve skutečnosti je dle stěžovatele argument soudu účelový. Právě žalovaný je správním orgánem, který se nejčastěji setkává s účelovými výpověďmi zajišťovaných cizinců, kteří povětšinou tvrdí, že hodlají se správními orgány plně spolupracovat, dobrovolně vycestují a nehodlají porušovat žádné předpisy. Ze své zkušenosti tedy musí žalovanému i soudu být proto zřejmé, že výpovědi

jsou velmi často motivovány pouze tím, aby žalovaný nepřistoupil k využití institutu zajištění a aby případné řízení o správním vyhoštění bylo vedeno bez omezení osobní svobody cizince. Žalovaný se dle stěžovatele ze své nedůvěry vůči tvrzení stěžovatele usvědčil sám, jelikož v napadené rozhodnutí dal jasně najevo, že má za to, že existuje nebezpečí útěku stěžovatele, přičemž dle jeho názoru je nedůvěra vůči dalším krokům stěžovatele tak silná, že nelze uvažovat ani o využití zvláštních opatření; tyto závěry ostatně stěžovatel ani v žalobě nezpochyboval. Všem, včetně žalovaného, proto muselo být jasné, že stěžovatel hodlá udělat vše, aby se nemusel vrátit do Íránu a aby mohl vycestovat z České republiky. Stěžovatel, byť respektuje princip přezkumu správního rozhodnutí k okamžiku jeho vydání, podotýká, že jeho nesouhlas s návratem do Íránu vedl až k tomu, že íránská ambasáda dala jasně najevo, že návrat stěžovatele do Íránu neumožní a stěžovatel musel být posléze žalován ze zajištění propuštěn ještě před uplynutím doby stanovené rozhodnutím o zajištění. Dle stěžovatele žalovaný nedostatečně vyhodnotil realizovatelnost účelu zajištění se zohledněním specifik íránské státní příslušnosti, přičemž tuto vadu nenapravit ani krajský soud; proto nemohou napadené správní rozhodnutí ani rozsudek krajského soudu obstát.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovateli bylo dne 2. 2. 2018 uloženo správní vyhoštění, proti rozhodnutí se neodvolal. Dne 6. 3. 2018 bylo podle § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců provedeno přezkoumání důvodů zajištění, byly vyhodnoceny poznatky k cizinci získané z informačních systémů PČR a MV, stěžovatel nepředložil žádné nové důkazy ani nebyly získány žádné nové poznatky, pro které by bylo možné jeho zajištění ukončit. V této souvislosti byl dne učiněn dotaz stran postupu dle čl. 63 pokynu 20/2017 ředitele Ředitelství služby cizinecké policie o zjištění totožnosti osoby bez cestovního dokladu, pracovníkem Skupiny zjišťování totožnosti a ENO ŘSCP v Praze bylo sděleno, že dne 1. 3. 2018 proběhl konzulární pohovor na konzulátu v Praze, stěžovatel se ho účastnil a odmítá vydání náhradního dokladu, nikterak nespolupracuje ke zjištění totožnosti, nepožádal o dobrovolný návrat; konzul íránského konzulátu navrhl postup k prověření uvedené adresy cizince na území Íránu k prověření jeho totožnosti, o tomto výsledku podá informaci. Dne 16. 3. 2018 byla žalovanému doručena žaloba, dne 23. 3. 2018 vydal krajský soud rozhodnutí. Dne 17. 4. 2018 bylo dle § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců provedeno opět přezkoumání důvodů zajištění, v rámci něhož byl učiněn další dotaz, přičemž bylo sděleno, že cizinec nadále nikterak nespolupracuje ke zjištění své totožnosti, nepožádal dosud o dobrovolný návrat a konzul nepodal dosud žádné informace k prověření údajné totožnosti cizince; opětovně byl kontaktován íránský konzul a požádán o sdělení výsledku šetření. Dne 23. 4. 2018 žalovaný odeslal v souvislosti s končící dobou zajištění, která měla uplynout dne 30. 4. 2018, písemný dotaz na ŘSCP týkající se zjištění informací ohledně realizace možného správního vyhoštění cizince; dne 25. 4. 2018 obdržel žalovaný sdělení o tom, že dne 19. 2. 2018 bylo požádáno íránské velvyslanectví v Praze o ověření totožnosti vystavením náhradního dokladu pro cizince, dne 1. 3. 2018 se konal konzulární protokol za účasti cizince a tlumočnicka; konzul mimo jiné sdělil, že další podmínkou (krom ověření totožnosti, které je zdlouhavé a složité) pro vystavení cestovního dokladu je ochota ověřované osoby vrátit se dobrovolně do Íránu; pokud dojde k ověření totožnosti osoby, ale tato odmítne dobrovolný návrat, nemůže velvyslanectví náhradní cestovní doklad vydat. ŘSCP bylo dále informováno o tom, že neexistuje ani možnost ověřené osobě vystavit Evropský cestovní doklad pro návrat neoprávněně pobývajících cizích příslušníků třetích zemí a realizovat jejich správní vyhoštění (v tomto případě musí navracená osoba požádat o dobrovolný návrat do Íránu). Dne 20. 4. 2018 ŘSCP učinilo další dotaz k ověření totožnosti cizince, velvyslanectví Íránu sdělilo, že žádné informace dosud neobdrželo; cizinec byl opětovně dotázán prostřednictvím Ministerstva vnitra, oddělení dobrovolných návratů na možnost dobrovolného návratu, cizinec opětovně dobrovolný návrat odmítl. Vzhledem k nespolečnosti stěžovatele ve věci zjištění jeho totožnosti a odmítání dobrovolného návratu, tedy i nemožnosti realizovat správní vyhoštění, vydal žalovaný dne 25. 4. 2018 příkaz k propuštění ze zařízení

pokračování

pro zajištění cizinců a téhož dne byl stěžovatel v 15.00 hod. propuštěn dle § 127 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců a byl mu vydán výjezdní příkaz. K samotným důvodům kasační stížnosti žalovaný uvedl, že důvody, které jej k tomu vedly, opakoval odůvodnění svého rozhodnutí a poukázal na to, že radikální změna chování stěžovatele, tedy výslovné odmítnutí dobrovolného návratu, nastala až po jeho interakci s Organizací pro pomoc uprchlíkům působící v zařízení pro zajištění cizinců. Dle žalovaného správní orgán vycházel při vydání rozhodnutí z dostatečných důkazů, které si obstaral a z vyjádření samotného stěžovatele. Navrhuje proto, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

[10] Nejvyšší správní soud po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a z důvodů uvedených v kasační stížnosti, neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud při posouzení věci vycházel ze závěrů, k nimž dospěl rozšířený senát zdejšího soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, č. 2524/2012 Sb. NSS, neboť tyto závěry jsou plně aplikovatelné na případ stěžovatele. Rozšířený senát v uvedeném usnesení konstatoval: „*I. Správní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. II. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákoný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.*“ V odůvodnění uvedeného usnesení poukázal rozšířený senát mimo jiné na čl. 15 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí („návratová směrnice“), podle kterého mohou členské státy zajistit pouze státního příslušníka třetí země, o jehož navrácení probíhá řízení, a to za účelem přípravy návratu nebo výkonu vyhoštění, zejména v případech, kdy hrozí nebezpečí skrývání nebo dotčený státní příslušník třetí země se vyhýbá přípravě návratu či uskutečňování vyhoštění nebo je jinak ztěžuje, přičemž lze k zajištění přikročit pouze tehdy, nemohou-li být v konkrétním případě účinně uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější donucovací opatření. Jakékoli zajištění musí trvat co nejkratší dobu, a pouze dokud jsou s náležitou pečlivostí činěny úkony směřující k vyhoštění. Ukáže-li se, že reálný předpoklad pro vyhoštění přestal z právních nebo jiných důvodů existovat nebo že přestaly existovat podmínky uvedené v odstavci 1, ztrácí zajištění odůvodnění a dotčená osoba musí být bezodkladně propuštěna (čl. 15 odst. 4 návratové směrnice). V citovaném usnesení se dále uvádí: „*Lze tedy dospět k závěru, že v případech, kdy bude již v době rozhodování správního orgánu o zajištění cizince zřejmé či pravděpodobné, že účel zajištění, tj. správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince, nebude moci být realizován, nebylo by možné zbavení či omezení osobní svobody cizince považovat za souladné s ústavním pořádkem, s mezinárodními závazky ČR v oblasti ochrany základních práv a podle současného právního stavu ani s citovanými ustanoveními návratové směrnice.*“ (...) „*Správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. V takové situaci je správní orgán povinen možné překážky správního vyhoštění, předání nebo vycestování cizince před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a, jak již konstatoval první senát v citovaném rozsudku ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009 – 61, publikovaném pod č. 1850/2009 Sb. NSS, učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, předání nebo vycestování cizince*

alespoň potenciálně možné. Pokud správní orgán po předběžném zhodnocení všech jemu známých skutečností, jež by mohly vylučovat správní vyhoštění, vycestování či předání cizince, dospěje k závěru, že správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince je i přes tyto skutečnosti alespoň potenciálně možné, je oprávněn rozhodnout o zajištění cizince. V opačném případě je však správní orgán povinen cizince neprodleně propustit na svobodu, neboť zásah do osobní svobody cizince by nemohl být považován za odůvodněný v situaci, kdy by bylo předem zřejmé či pravděpodobné, že zákonný účel omezení osobní svobody nebude moci být naplněn.“

[13] Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný se v odůvodnění svého rozhodnutí otázkou možného vycestování stěžovatele a možnými překážkami realizace správního vyhoštění do země původu stěžovatele na str. 4 – 6 správního rozhodnutí v intencích výše uvedeného usnesení zdejšího soudu zabýval a vyžádal si k tomu relevantní podklady; vycházel přitom se závazného stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 1. 2. 2018, které je ve spise založeno a z něhož vyplývá jednoznačný závěr, že vycestování stěžovatele do země jeho původu je možné; z odůvodnění se podává, že ministerstvo vycházelo jednak ze samotné výpovědi stěžovatele a jednak z informací o politické a bezpečnostní situaci v Íránu; na jejich základě uvedlo, že stěžovateli nebrání v jeho návratu do Íránu žádné překážky, nebude tam ohrožen a je ochoten vycestovat dobrovolně. Se závazným stanoviskem, jakož i s podklady, z nichž ministerstvo vycházelo, byl stěžovatel seznámen v rámci protokolu dne 1. 2. 2018 v 17. 45 hod.; nenavrhoval žádné jejich doplnění ani se k nim nevyjádřil, byl mu ustanoven pro řízení tlumočnick jazyka, v němž se dobře dorozumí. Žalovaný vycházel rovněž z výpovědi stěžovatele, který mimo jiné uvedl, že v domovském státě má celou rodinu a že mu tam nehrozí žádné nebezpečí. V souladu s výše citovaným usnesením rozšířeného senátu se zabýval žalovaný podrobně i otázkou přiměřenosti dopadů vydání rozhodnutí o zajištění ve smyslu případného zásahu do rodinného a soukromého života stěžovatele.

[14] Nejvyšší správní soud konstatuje, že nelze žalovanému vytýkat žádné pochybení v řízení, které by představovalo vadu řízení, pro niž by měl krajský soud jeho rozhodnutí zrušit; žádné indicie v době rozhodování žalovaného v případě stěžovatele nenaznačovaly, že by žalovaný měl hodnotit skutečnosti nevyřčené, resp. domýšlet za stěžovatele i jiné možné varianty jeho výpovědi, a posuzovat okolnosti, které v řízení nenastaly. Stěžovatel v kasační stížnosti nesouhlasí s názorem krajského soudu, který vycházel z toho, že stěžovatel sám uváděl, že se dobrovolně chce vrátit zpět do Íránu. Tvrdí-li stěžovatel, že při hodnocení realizovatelnosti účelu zajištění, tedy možnosti vyhoštění stěžovatele do Íránu, se nelze spolehnout pouze na údajné tvrzení stěžovatele o tom, že se chce vrátit dobrovolně, a dále poukazuje na to, že ze své zkušenosti musí žalovanému i soudu být zřejmé, že výpovědi jsou velmi často motivovány pouze tím, aby žalovaný nepřistoupil k využití institutu zajištění a aby případné řízení o správním vyhoštění bylo vedeno bez omezení osobní svobody cizince, je jeho argumentace pouze v rovině spekulací, které nikterak neodrážejí skutkový stav v době rozhodování žalovaného. Není zřejmé, jaké *údajné* tvrzení má stěžovatel na mysli, neboť tvrzení o dobrovolném vycestování bylo pouze a jen jeho vlastní. K možnosti vycestování byl stěžovatel podrobně dotazován – k dotazu, co by pro něj návrat do domovského státu představoval, jaké jsou jeho rodinné vazby, a zda mu hrozí doma nějaké nebezpečí, uvedl, že mu nic nehrozí, žije tam celá jeho rodina, na území ČR a Evropské unie nemá žádnou osobu, kvůli které by ukončení svého pobytu na území považoval z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života za nepřiměřené; o mezinárodní ochranu zde žádat nechce a po vstupu do Evropské unie ani nežádal; v ČR zůstat nechce, nejraději by se vrátil do Íránu; nezná důvod, pro který by nemohl ČR opustit, toliko absence peněz a cestovního pasu; uvedl, že pokud mu bude stanoveno opustit ČR a Evropskou unii, vrátí se do Íránu, ohledně finančních prostředků na vycestování požádá o pomoc Íránskou ambasádu a bude kontaktovat rodiče, aby mu pomohli; je v situaci, že by se nejraději vrátil do Íránu, nic mu tam nehrozí, žije tam celá jeho rodina.

pokračování

[15] Pokud stěžovatel až poté, kdy bylo rozhodnutí o zajištění vydáno, začal posléze v průběhu zajištění tvrdit, že dobrovolně vycestovat nehodlá, nelze žalovanému a potažmo soudu vyčítat, že se nezabývali možnými okolnostmi vyhoštění v situaci diametrálně odlišné. Dle § 75 s. ř. s. přezkoumává krajský soud napadené správní rozhodnutí k datu jeho vydání a k novotám, které nastaly poté, nemůže přihlížet. Ukáže-li se, že reálný předpoklad pro vyhoštění přestal z právních nebo jiných důvodů existovat nebo že přestaly existovat zákonné podmínky uvedené v § 124 odstavci 1 zákona o pobytu cizinců, ztrácí zajištění odůvodnění a dotčená osoba musí být bezodkladně propuštěna (čl. 15 odst. 4 návratové směrnice). Tak žalovaný také, jak vyplývá z jeho vyjádření, postupoval.

[16] Poukazoval - li stěžovatel (v žalobě) na rozsudek zdejšího soudu ze dne 4. 1. 2017, č. j. 4 Azs 242/2016 – 24, který se měl dle stěžovatele jasně vyjádřit k otázce zajištění iránských občanů, je třeba konstatovat, že v daném případě byla situace zásadně odlišná. V případě tam posuzovaném totiž žalovaný správní orgán vydal rozhodnutí o prodloužení zajištění, a to přesto, že mu bylo již známo z obsahu sdělení Ředitelství služby cizinecké policie vyjádření Velvyslanectví Íránské islámské republiky, ve kterém bylo uvedeno, že dle vyjádření Ministerstva zahraničních věcí v Íránu nebude cizinci na cestovní pas, který mu byl vydán Velvyslanectvím Íránské islámské republiky v Praze, umožněn vstup na území Íránu. V takovém případě lze tedy správnímu orgánu důvodně vyčítat, že za této situace přistoupil k prodloužení zajištění, neboť bylo zřejmé, že vycestování cizince nemůže být realizováno.

[17] Nejvyšší správní soud neshledal kasační námitky stěžovatele důvodné. Krajský soud se zabýval veškerými námitkami, které stěžovatel v žalobě uplatnil, přezkoumatelným způsobem se s nimi podrobně vypořádal a své závěry řádně odůvodnil. Jeho rozhodnutí je v souladu se zákonem a nikterak nevybočilo z judikatury zdejšího soudu.

[18] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný, který byl ve věci úspěšný, a náležela by mu náhrada nákladů řízení, žádné náklady nad rámec své běžné správní činnosti nevynaložil, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[19] Zástupci stěžovatele, který byl ustanoven krajským soudem, přiznal Nejvyšší správní soud odměnu a náhradu hotových výdajů dle vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, za jeden úkon právní služby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] - sepsání kasační stížnosti - ve výši 3100 Kč a související režijní paušál (§13 odst. 3 advokátního tarifu) ve výši 300 Kč; celkem 3400 Kč. Tato částka bude zástupci stěžovatele z účtu Nejvyššího správního soudu vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. ledna 2019

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu